Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

6

Vragen van het lid **Vellinga-Beemsterboer** (D66) aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur over *het bericht «Extra ruimte voor defensie stuit op kritiek»* (ingezonden 24 augustus 2026).

Antwoord van Minister **Yeşilgöz-Zegerius** (Defensie) en de Staatssecretaris van Defensie (ontvangen 16 september 2026).

Vraag 1
Bent u bekend met het bericht «Extra ruimte voor defensie stuit op kritiek» en de kritiek van de regeringscommissaris Omgevingswet, omwonenden en natuurorganisaties die hierin geuit worden?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Klopt het dat u het Besluit defensiegereedheid fysieke leefomgeving op 3 juli in consultatie hebt gebracht, maar dat in de nota van toelichting bij het ontwerpbesluit de paragrafen over internationaalrechtelijke verplichtingen, de passende beoordeling en de milieueffectrapportage nog niet zijn ingevuld en uitsluitend de aanduiding «PM» bevatten?

Antwoord 2
In de periode van 6 juli 2026 tot en met 17 augustus 2026 stonden drie Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) behorende bij de Wet op Defensiegereedheid (Wodg) open voor internetconsultatie. Het gaat om het Besluit defensiegereedheid fysieke leefomgeving (Bdfl), het Besluit gegevensverwerking defensie (Bgd), en het Besluit defensiegereedheid personeel (Bdp). Met deze internetconsultatie heeft iedereen de kans gekregen om te reageren en suggesties te doen voor verbetering van wet- en regelgeving die in voorbereiding is. Het betreft hier concept-documenten, waardoor inderdaad op de genoemde onderdelen nog een «p.m.» in de teksten is opgenomen. Deze PM-posten worden aangevuld in het ontwerpbesluit dat ter voorhang wordt aangeboden aan de Staten-Generaal. Tijdens de consultatiefase zijn op de overige onderdelen waardevolle reacties ontvangen. Deze worden betrokken bij het voltooien van de AMvB's.

[1] NOS, 12 augustus 2026, Extra ruimte voor defensie stuit op kritiek

ah-tk-20262027-0006
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2026

Vraag 3
Hoe verhoudt dit zich tot de passage in diezelfde nota van toelichting waarin staat dat ter voorbereiding van het besluit reeds een passende beoordeling is verricht en onderzoek is gedaan naar de effecten op beschermde soorten?

Antwoord 3
Een nota van toelichting hoort bij een vastgestelde AMvB. De toelichting is daarom, zoals gebruikelijk, verwoord alsof de AMvB en de Wodg al zijn vastgesteld. Dat is op dit moment nog niet het geval. Dit is toegelicht in de consultatiedocumenten.
In de Wodg (artikel 19.23) wordt bepaald dat de voordracht van de maatregel gepaard gaat met een passende beoordeling van de gevolgen van de gereedstellingsactiviteiten voor Natura 2000-gebieden. Ook wordt in de Wodg bepaald (artikel 19.25) dat uiterlijk op het tijdstip van de inwerkingtreding van de AMvB een soortenprogramma wordt vastgesteld, waaruit blijkt op welke locaties de gereedstellingsactiviteiten schadelijke gevolgen kunnen hebben voor soorten. Voorhang en vaststelling van het Bdfl heeft nog niet plaatsgevonden, hier wordt in de toelichting van het Bdfl wel vanuit gegaan.

Vraag 4
Deelt u de mening dat van een zorgvuldige en betekenisvolle internetconsultatie alleen sprake kan zijn wanneer belanghebbenden kunnen beschikken over de onderzoeken en juridische onderbouwingen die noodzakelijk zijn om de gevolgen en rechtmatigheid van het ontwerpbesluit te beoordelen?

Antwoord 4
Internetconsultatie is één stap in een zorgvuldig, gelaagd besluitvormingsproces, bedoeld om burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties vroegtijdig te betrekken bij deze nieuwe wet- en regelgeving, de transparantie te vergroten en de kwaliteit van de wetgeving te verbeteren. Door concepteksten digitaal openbaar te maken kunnen specifieke kennis en meningen uit de samenleving worden ingebracht en draagvlak worden gepeild om regels beter uitvoerbaar en handhaafbaar te maken. Het is voor dit doel niet noodzakelijk dat dergelijke onderzoeken voorafgaand aan de consultatie volledig zijn voltooid.

Vraag 5
Beschikt u inmiddels over de passende beoordeling, de milieueffectrapportage en de onderbouwing van de verhouding van het ontwerpbesluit tot het internationale en Europese recht? Zo ja, bent u bereid deze stukken openbaar te maken en vervolgens een nieuwe internetconsultatie te starten, zodat omwonenden en andere belanghebbenden op basis van een volledig ontwerpbesluit en alle relevante onderliggende stukken kunnen reageren?

Antwoord 5
De internationale veiligheidssituatie en de grondwettelijke taak tot landsverdediging vereisen een onmiddellijke en versnelde gereedstelling van de krijgsmacht. Het bereiken van deze gereedstelling wordt momenteel belemmerd door juridische en procedurele knelpunten, waaronder langdurige besluitvorming, ingewikkelde procedures en uitgebreide onderzoekslasten. De Wodg heeft als doel om deze belemmeringen weg te nemen en de krijgsmacht in staat te stellen haar gereedstellingsactiviteiten uit te voeren. Vanwege de urgentie voor de gereedstelling van de krijgsmacht, vindt de totstandkoming van de Wodg zo spoedig mogelijk, maar met de grootst mogelijke zorgvuldigheid en afstemming plaats. Daarbij worden diverse onderdelen, zoals de passende beoordeling, parallel aan de totstandkoming van het Bdfl opgesteld. De passende beoordeling wordt tijdens de voorhang van het Bdfl vrijgegeven voor internetconsultatie, zodat een ieder kan reageren op de ecologische en wetenschappelijke onderbouwing hiervan. Het opstellen van een milieueffectrapportage is niet aan de orde. Defensieplannen zijn wettelijk uitgezonderd van de Europese SMB-richtlijn. De concrete fysieke activiteiten in het Bdfl zijn in de regel niet project-m.e.r.-plichtig, en waar dat in uitzonderlijke gevallen wel zo is, biedt de Wodg een bepaling om projecten hier per geval van uit te sluiten, om nadelige vertraging voor de krijgsmacht te voorkomen. De verhouding tot het internationale en Europese recht wordt aangevuld, en ligt in het verlengde

van de beschrijving hierover in de memorie van toelichting bij de Wodg. Deze ontbrekende delen doen niets af aan de strekking en inhoud van het voorstel van het Bdfl. Gezien de urgentie voor de totstandkoming van de Wodg, het tijdens de voorhang vrijgeven voor internetconsultatie van de passende beoordeling en het ontbreken van een juridische noodzaak ben ik niet voornemens een nieuwe internetconsultatie te starten voor de AMvB van het Bdfl.

Vraag 6
Kunt u deze vragen beantwoorden voor 11 september, zodat eventuele vragen daarover nog mee kunnen nemen in de behandeling van het wetsvoorstel waar uiterlijk 18 september inbreng voor moet worden ingediend?

Antwoord 6
We hebben deze vragen zo snel mogelijk beantwoord. Aanvullende vragen over dit onderwerp kunnen worden ingediend voor 18 september.